

ASIA EXPLAINED

TO ANALYZE, TO DEBATE ,TO UNDERSTAND

AE MicroMacro - Chiny

Łukasz Sarek.

10 luty 2020

Wpływ systemu zakupu leków w Chinach na polski eksport

Co się wydarzyło? Co się wydarzyło? 3 lutego w China Business News opublikowano artykuł na temat [trudnej sytuacji w chińskiej branży farmaceutycznej](#). W pierwszych 11 miesiącach ubr. 1247 spośród ogólnej liczby 7346 tzw. większych przedsiębiorstw odnotowało straty. Było to p 52 przedsiębiorstwa więcej niż w 2018 r. Ogólna rentowności przedsiębiorstw w tej branży również obniżyła się a część przedsiębiorstw podjęła wyprzedaż aktywów w celu zrekompensowania strat. Ta sytuacja jest efektem wdrożonego przez chińskie władze zakupu leków w sektorze publicznych w ramach pilotażowego systemu przetargów na określone ilości (procurement of drugs with target quantity). Rząd planuje rozszerzenie tego programu i włączenie kolejnych prowincji co oznacza, że dla wielu przedsiębiorstw perspektywy działania na chińskich rynku w najbliższych latach nie rysują się zbyt optymistycznie

Szerszy obraz: W listopadzie 2018 r. chińskie władze ogłosiły [nowy pilotażowy program publicznego zakupu leków](#) w tzw. „miastach 4+7”, który obejmował zakup wybranych leków generycznych lub leków dla których wygasł już patent. Szpitale publiczne są zobowiązane do zakupu w ramach procedury przetargowej jako jeden kupujący (konsorcjum, sojusz). Lokalne przychodnie oraz apteki mogą przyłączyć się do programu na zasadzie dobrowolności i skorzystać z niższych cen zakupów. Miasta włączone do programu to: Pekin, Tianjin, Shanghai, Chongqing, Shenyang, Dalian, Xiamen, Guangzhou, Shenzhen, Chengdu i Xi'an. Oferent który zaproponował najniższą cenę może uzyskać aż do 70 proc. udziału w rynku objętym programem. Celem programu jest obniżenie cen na leki generyczne i nie objęte już patentem, zachęcenie krajowych przedsiębiorstw do dostarczenia leków po możliwie najniższej cenie i konkutowania z zagranicznymi koncernami oraz przeniesienie części środków publicznych z zakupu leków generycznych na zakup zaawansowanych, nowych i kosztowniejszych metod leczenia. Wprowadzenie nowych zasad zaowocowało w pierwszej rundzie przetargowej znacznymi obniżkami cen, przekraczającymi dla niektórych leków 90 proc. a wynoszącymi średnio 55 proc. dla grupy 25

ASIA EXPLAINED

TO ANALYZE, TO DEBATE ,TO UNDERSTAND

leków generycznych. W styczniu 2020 ogłoszono kolejną rundę, w której jeszcze większy nacisk położono na obniżki cen ale jednocześnie wprowadzono mechanizmy ochrony rynku przed koncentracją. W tej rundzie ceny na 33 leki zostały obniżone średnio o 53% i tylko kilka firm zagranicznych (Bayer, Sanofi, Eli Lilly) było w stanie [wygrać z chińskimi konkurentami dzięki ogromnym obniżkom cen](#).

Jakie to ma znaczenie? Z jednej strony nowy system publicznego zakupu leków służy pacjentom dzięki ogromnym obniżkom cen jakie pozwala uzyskać na leczenie powszechnych schorzeń. Z drugiej strony jednak położenie nacisku na obniżenie cen [wywiera ogromną presję na producentach markowych leków](#), na które patenty już wygasły, gdyż cena jest jedynym czynnikiem w przetargu w konkurencji z lokalnymi producentami generyków. Ta presja ma skłonić firmy farmaceutyczne [do inwestowania w badania i rozwój nowych leków patentowych albo do drastycznego cięcia produkcji leków generycznych](#). Jednakże, drastyczna obniżka rentowności produkcji leków generycznych może zniechęcić do inwestowania w nowe leki, których badania i rozwój są często finansowane z przychodów z leków generycznych. Zagraniczne firmy przegrywają przetargi z krajowymi konkurentami. Niektórzy jak Pfizer [szukają możliwości w rozszerzeniu sprzedaży na regiony nie objęte programem albo obniżają ceny i promują produkty licząc, że zostaną ze względu na markę zakupione z środków prywatnych](#). W dłuższej perspektywie erozja cen może zmusić wielu mniejszych chińskich producentów do konsolidacji lub do wyjścia z rynku, ze względu na [trudności w konkurowaniu w nowych produktach z zagranicznymi gigantami z powodu braku wystarczających środków finansowych](#). Zagraniczne koncerny będą zmuszone oprzeć swoje przychody w większym stopniu na [nowoczesnych i opatentowanych metodach leczenia oferowanych w konkurencyjnych cenach](#).

Znaczenie dla Polski

Polski eksport produktów farmaceutycznych do Chin [spadł znacząco z 31,2 mln usd w 2017 do zaledwie 17,4 mln usd w 2018](#). Głównymi produktami eksportowymi były leki złożone, heparyna i insulina. W 2019 r. sytuacja nie uległa poprawie. W pierwszych 10 miesiącach eksport produktów farmaceutycznych wyniósł nieco ponad 14 mln usd, a heparyna stanowiła 2/3 całej wartości.

Perspektywy:

1. konkurowanie z chińskimi producentami leków generycznych będzie jeszcze trudniejsze niż dotychczas i ten segment nie jest polecany dla większości polskich producentów

ASIA EXPLAINED

TO ANALYZE, TO DEBATE ,TO UNDERSTAND

2. konkurencja w w nowych lekach i zaawansowanych metodach leczenia chronionych patentami znacznie się zaostrzy, gdyż owe reguły zakupów publicznych wypychają wiele krajowych i zagranicznych firmy z chińskiego rynku generyków, wejście na chiński rynek będzie wymagało więcej wysiłku od polskich eksporterów
3. konsolidacja branży farmaceutycznej w Chinach i eliminacja słabszych podmiotów z rynku znacząco zwiększy konkurencyjność chińskich producentów zarówno w Chinach jak i na rynkach globalnych
4. Żeby z sukcesem wejść i operować na chińskim rynku polscy eksporterzy powinni znacząco zwiększyć swoją konkurencyjność w nowych opatentowanych lekach lub co najmniej w modyfikowanych zaawansowanych lekach generycznych.